

Список використаної літератури

1. Земелько І. С. Практика впровадження медіаосвіти. з досвіду роботи полтавської загальноосвітньої школи № 28. Всеукраїнська науково-практична конференція «Журналістика, філологія, медіаосвіта». 2–3 жовтня 2014 р. Полтава. URL: [Zemelko \(1\).pdf](#).
2. Інноваційні освітні технології в Новій українській школі: монографія / за ред. проф. О.Б. Будник. Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2021. 100 с.
3. Медіаосвіта як важливий компонент освітнього процесу сучасного позашкільного закладу. URL: [Pedrada2020Mediaosv \(1\).pdf](#)
4. Святенко О. Як упроваджувати медіаосвіту в школі. *Педрода* : веб-сайт. URL: <https://oplatforma.com.ua/article/2777-yak-uprovadzhuвати-mediaosvitu-v-shkoli>

*Наталія Більовська,
асистент кафедри мови засобів масової інформації,
Львівський національний університет імені Івана Франка,
м. Львів, Україна*

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ МОВНИХ ДИСЦИПЛІН ДЛЯ СТУДЕНТІВ-ЖУРНАЛІСТІВ

Реформування традиційної системи освіти України пов'язане з цифровізацією всіх сфер людської діяльності, для яких притаманне активне використання інформаційно-комунікаційних технологій. Зміни, які відбуваються в освіті, зумовлюють появу нових вимог до підготовки майбутніх фахівців. Сучасний етап розвитку освіти усіх рівнів характеризується концептуальними цифровими трансформаціями, що вимагають змін до форм та методів роботи у професійній діяльності.

У сьогоднішніх карантинних та воєнних умовах цифрова грамотність викладача переходить із soft skills в hard skills, а цифрова компетентність стає однією з умов, за якої викладач може ефективно організувати свою діяльність [1, с. 325]. Тому для підготовки майбутніх спеціалістів, а особливо якщо мова йде про підготовку журналістів, які у час ведення інформаційної війни проти України відіграють надзвичайно важливу роль, необхідний високий рівень цифрової компетентності викладачів факультетів журналістики. Цифровий інтелект, інформаційна та цифрова грамотність охоплюють не тільки знання інструментів та способів їх використання, а й усвідомлення поняття доцільності, мети, результатів їх використання в освітньому процесі [1, с. 141]. Успішність функціонування навчального закладу залежить від рівня цифрової грамотності усього педагогічного колективу та якісного використання викладачами цифрових компетенцій в навчально-виховному процесі як в онлайн, так і офлайн-режимі.

Цифрові технології в наш час – це інструменти, які відкривають нові можливості для реалізації завдань сучасної освіти: навчання в будь-який зручний час, реалізація компетентнісного та дослідницько-пізнавального підходів, проєктного, особистісно-орієнтованого та адаптивного навчання, навчання впродовж життя, навчання без кордонів [2, с. 27]. Сучасне інформаційне суспільство диктує нові правила життя, відповідно до яких комп'ютери, Інтернет та соціальні мережі стали невід'ємною частиною нашого життя.

У зв'язку з цим слід докладніше зупинитися на використанні цифрових технологій, які будуть доречними під час проведення занять з дисциплін кафедри мови засобів масової інформації факультету журналістики Львівського національного

університету імені Івана Франка. Варто зазначити, що викладачі кафедри постійно підвищують і вдосконалюють навички роботи з інформаційно-комунікаційними технологіями. Упродовж 2022/2023 навчального року вони взяли участь у навчальній програмі [Journalism Teacher's Academy](#) з темою «Сучасні методи та інструменти у викладанні журналістики», організаторами якої стали Український інститут медіа та комунікації та Deutsche Welle Academie. Також для розширення навичок викладачі пройшли програму «Цифрові інструменти Google для освіти».

Для вдалого спілкування між викладачами і студентами та ефективної спільної роботи можна користуватися електронними синхронними (чати, месенджери, відеоконференції) та асинхронними (електронна пошта, форуми, навчальні групи в соціальних мережах) засобами (Zoom, Google Meet, Google Classroom, ClassDojo, Google Drive, Skype, Instagram, Facebook, Telegram, Viber та інші). Для проведення занять з дисциплін «Практична стилістика української мови», «Редагування у ЗМІ» доцільно застосовувати інтерактивні дошки. Найпопулярнішими серед них є вебсервіси Trello (<https://trello.com/>), Miro (<https://miro.com/>), Padlet (<https://uk.padlet.com>).

Візуалізація у навчальному процесі викликає емоції, привертає увагу, швидше сприймається, краще запам'ятовується і спонукає до навчання. Тому доречним для створення візуального підкріплення матеріалу можна створювати презентації у таких програмах: Prezi (<https://prezi.com/>), Animaker (<https://accounts.animaker.com/>), Giphy (<https://giphy.com/>), ILoveOMG (<https://www.iloveimg.com/>), INZight (<https://inzight.nz/>), Canva (<https://www.canva.com/>), Flourish (<https://flourish.studio/>), Infogram (<https://infogram.com/>), Visme.co (<https://www.visme.co/>).

Навчальні матеріали у межах курсів «Текст і комунікація» і «Медіариторика» можна подавати у вигляді візуалізованих презентацій. Для створення мультимедійних плакатів і створення анімаційних роликів, інтерактивної інфографіки, презентацій вдалими будуть вебсервери Thinglink (<https://www.thinglink.com>), Glogster (<http://edu.glogster.com>), Powtoon.com (<https://www.powtoon.com>), SparkolVideoScribe (<https://www.sparkol.com/>), PearDeck (<https://www.peardeck.com>), Nearpod (<https://nearpod.com>). Щоб зняти і змонтувати навчальне відео, доцільно використовувати такі інструменти: Shotcut (<https://shotcut.org/>), Openshot (<https://www.openshot.org/>), Inshot (<https://inshot.com/>), Vlogit (<https://vlogit.com/>).

Крім вищеперелічених, як допоміжні ресурси під час практичних занять з курсів «Онлайн-редактор» і «Редагування перекладного тексту» (дисципліни спеціалізації «Мовна комунікація і редагування») можна включати інструменти для роботи з текстом і у форматі друкованих ЗМІ, і електронних видань Sentence Checker (<https://www.grammarly.com/>) і WebSpellChecker (<https://webspellchecker.com/>).

Зараз викладання в закладах освіти всіх рівнів передбачає використання новітніх інформаційних технологій і відповідної методології, що потребує потужного технічного забезпечення. Сучасна комп'ютерна техніка, глобальні інформаційно-комунікаційні мережі, програмні продукти утворюють новітнє навчально-робоче середовище для студентів та викладачів, яке суттєво доповнює можливості традиційного навчання і підвищує загальний освітній ефект. За таких обставин успішна організація навчального процесу вимагає від викладачів пошуку і реалізації нових форм, методів і засобів викладання, що зумовлює певні зміни в методології, теорії та практиці навчання загалом. Виклики нового часу спонукають до розвитку нових форм і методів навчання.

Список використаної літератури

1. Капранов Я., Шелевер О., Кушнір Л. Формування мотивації здобувачів освіти до фахового самовдосконалення в умовах дистанційного навчання. *АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГУМАНІТАРНИХ НАУК: Міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. 2022. Вип.5. Т.1 С. 323–328. URL: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/58_2022/part_1/50.pdf (дата звернення: 25.05.2023).
2. Морзе Н. В., Кочарян А. Б. Модель стандарту ІКТ-компетентності викладачів університету в контексті підвищення якості освіти. *Information Technologies and Learning Tools*. 2014. Т. 43, № 5. С. 27–39. URL: <https://doi.org/10.33407/itlt.v43i5.1132> (дата звернення: 25.05.2023).
3. Остапчук Д., Мирончук Н.М. Інтерактивні методи навчання у вищих навчальних закладах. *Модернізація вищої освіти в Україні та за кордоном : збірник наукових праць / за заг. ред. д.п.н., проф. С. С. Вітвицької, к.п.н., доц. Н. М. Мирончук*. С. 140–143.

*Марія Скільська,
викладач, голова циклової комісії
інформаційної справи і природничих та суспільних дисциплін,
Тернопільський фаховий коледж
Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна»,
м. Тернопіль, Україна*

МІСЦЕ І РОЛЬ ЖУРНАЛІСТИКИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

З розвитком цивілізації, впровадження європейських стандартів, ми звикли до терміну «інклюзивне суспільство». Утім, чомусь здебільшого ототожнюємо його з поняттям інтеграції у соціум осіб з інвалідністю. Це не зовсім вірно, бо усі ми різні не лише за станом здоров'я, нозологією чи зовнішнім виглядом, а й за соціальним статусом, віковими ознаками, майновим станом, релігійними переконаннями, статтю, кольором шкіри, рівнем розвитку і т.п. Адже, людське розмаїття складається не тільки з молодих, здорових, заможних і всесильних. З нами знаходяться соціально незахищені люди, багатодітні родини або родини, які опинились у скрутному матеріальному становищі, самотні престарілі, і навіть безхатченки. Усі разом ми складаємо інклюзивне суспільство.

Є люди, які у зв'язку з військовими діями стали вимушеними переселенцями. Є діти, які з тих чи інших причин опинилися без батьківської опіки. А ще населяє нашу країну низка національностей і народностей, які різняться своїми звичаями і самобутністю. Приміром, роми традиційно ведуть кочовий спосіб життя, але вони є членами нашого суспільства і треба бачити й підтримувати в них те, що збагачує нашу культуру і побут. Треба сприймати їх такими, які вони є. Бо усі вищезазначені категорії населення – це усі рівноправні члени нашого різноманітного інклюзивного суспільства.

Вагома роль у створенні умов для розвитку та самореалізації кожної особистості як громадянина, формуванні нового покоління відводиться саме журналістиці, яка по праву вважається четвертою владою в державі.

Нові можливості ЗМІ та інформаційних технологій, зокрема Інтернету, значно розширюють зону розвитку кожної людини.

Журналістика є не лише потужною інформаційною зброєю в протиборстві з ворожою пропагандою, а й ефективним механізмом всебічної підтримки і об'єднання членів багатогранного соціуму, незалежно від етнічних, мовних, релігійних чи інших